

J. Bb.

"Polscy badacze przyrody", Warszawa 1959 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 5/2, 278

1960

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOTATKI BIBLIOGRAFICZNE

Polscy badacze przyrody (praca zbiorowa). „Wiedza Powszechna”, Warszawa 1959, s. 380.

Książka o najwybitniejszych polskich badaczach przyrody nieożywionej złożona jest z dwóch wyraźnie różniących się części. Część pierwsza obejmuje zarysy rozwoju w Polsce: astronomii (E. Rybka)¹, chemii (K. Kapitańczyk), fizyki (A. Teske) i nauk mineralogiczno-geologicznych (K. Maślankiewicz). Część druga zawiera charakterystykę działalności na polu nauki najwybitniejszych uczonych polskich: Mikołaja Kopernika (J. Witkowski), Stanisława Staszica (W. Goetel), Jana Sniadeckiego (E. Rybka), Jędrzeja Sniadeckiego (A. Mierzecka), Ignacego Domeyki (K. Maślankiewicz), Karola Olszewskiego i Zygmunta Wróblewskiego (A. Pasternak), Marcelega Nenckiego (W. Niemierko), Stanisława Kostaneckiego (H. Bojarska-Dahlig), Marii Skłodowskiej-Curie (I. Stroński), Leona Marchlewskiego (B. Skarżyński), Mariana Smoluchowskiego (A. Teske) i Antoniego Bolesława Dobrowolskiego (J. W. Ostrowski).

To skreślenie sylwetek kilkunastu uczonych polskich i przedstawienie ich osiągnięć miało za zadanie popularyzację nauki. Tak sformułowany został we wstępie do książki jej cel, który niewątpliwie został osiągnięty. Ukazane w żywy sposób obrazy wspaniałych charakterów i szlachetnych dążeń uczonych oraz przystępne przedstawienie ich naukowych zdobyczy zachęci niewątpliwie szeroki ogół czytelników nie tylko do przeczytania tej książki, ale i do bliższego zainteresowania się wybranymi postaciami, co ułatwia spis literatury, na końcu każdego rozdziału. Z tych względów pozycja ta kwalifikuje się również jako uzupełniająca lektura dla studentów. Jednakże jej układ nie spełnia całkowicie wymagań stawianych pracy popularyzacyjnej. Zarys dziejów czterech gałęzi nauki w czterech kolejnych rozdziałach części wstępnej ułatwia wprawdzie konfrontację dorobku uczonego z szerszymi zjawiskami z zakresu rozwoju uprawianej przez niego dyscypliny, jednakże dla czytelnika chcącego poznać życie i działalność wszystkich scharakteryzowanych uczonych polskich — co jest zupełnie możliwe ze względu na przystępny opis i ograniczony zakres przyrodniczej problematyki — znacznie lepszym wprowadzeniem byłby jeden zwarty wstęp obrazujący społeczno-polityczne warunki badań naukowych i ich rozwój w zakresie przyrody nieożywionej.

J. Bb.

John G. K e m e n y, *A Philosopher looks at Science*. D. van Nostrand Company, Princeton, New Jersey, Toronto, London, New York, 1959, s. 273.

Obok zagadnień, którymi zajmują się poszczególne gałęzie wiedzy, istnieją problemy intrygujące jedynie filozofów. Naukowcy nie czynią bowiem wysiłków, aby te problemy rozwiązać. Oczywiście sprawy, o których naukowcy nie piszą, są stare jak świat i aktualne były wiele już wieków temu. A oto nie-

¹ W nawiasach podano autorów opracowań.